

Daniel Bănulescu

MINDEN IDŐK LEGJOBB REGÉNYE

TYPOTEX VILÁGIRODALOM

Daniel Bănulescu

MINDEN IDŐK LEGJOBB REGÉNYE

Fordította
Szonda Szabolcs

A VILÁG LEGSZEBB TÖRTÉNETE egy Regényklán, amelyet a következő kötetek alkotnak:

1. *Csókolom a segged, Szeretett Vezérünk!*
2. *A Sátán a szívedre vadászik*
3. *Akarod, hogy a Paradicsomba küldjelek?*
4. *Minden idők legjobb regénye*

A teljes *Regényklán* mottója

A VILÁG LEGSZEBB TÖRTÉNETE

A világ egy óriási mészárszék.

Akárhová is mész, az egyik reggeltől a másikig vadásznak rád.

Akárhová is térnél vissza, az emberek, az állatok és a lelkek

- le akarják vágni a fejed, hogy focizzanak vele
- fel akarják falni a húsdod, hogy az éhségüket csillapítsák
- vagy meg akarnak kínozni, egyszerűen azért, hogy szórakozzanak.

A kegyetlenség netovábbja, hogy te magad is tagja vagy a seregnek, amely az életedre tör.

A sár nemsokára éppúgy bemocskol, mint az ellenségeidet.

Nemsokára semmi sem különböztethet meg egymástól.

De még ha háromnegyedrészt meg is vagy halva,

Ha akár egyetlenegy jócselekedetet is végrehajtasz,

Akkor az életed váratlanul megújhodik,

Az ellenségeid a hasukkal felfelé lebegnek a vizeken,

És te behatolsz A VILÁG LEGSZEBB TÖRTÉNETÉBE.

Egyetlenegy jócselekedet is könyörgés az Úrhoz,

Hogy menekítsen ki a mészárszékből.

Egyetlenegy jócselekedet is megmenekít mindentől.

*Daniel Bănulescu**

* Demény Péter fordítása, megjelent *A Sátán a szívedre pályázik* c. kötetben (Scolar, Budapest, 2017). A kötetben szereplő egyes személyneveket szintén ebből a fordításból, illetve a *Csókolom a segged, Szeretett Vezérünk* (Scolar, Budapest, 2014, ford. Demény Péter) c. kötetből vettünk át.

*Ezt a kötetet önmagamnak ajánlom.
Egész életemben meg szerettem volna írni egy ilyen könyvet.
Kár, hogy nem sikerült ennél jobban.*

– első fejezet –

A föld alatt

1.1. Akarsz bolondozni a testalkatommal?

Hová megy ez a sok ember?

Miféle erők tolják őket céljuk felé?

Hogyan fojtják el magukban a kétségbeesés, a hasztalanság és az undor érzését, amely mindegyiküket eluralja?

Arrafelé tartanak, amerre a kenyéradójuk megparancsolta nekik, hogy menniük kell.

Nem egy személytelen erő kényszeríti őket oda, hanem maga Ho Diablos.

Nem kell elfojtaniuk magukban a kétségbeesés, a hasztalanság és az undor érzését, mert jelenleg éppen nem fogja el őket egyik sem ezek közül.

A hintó háromszor kileng, mintha kacsázna, és nekilődul a lejtős utcának, miután a Continental szálloda melletti útkereszteződésben Chiose megrántotta a gyeplőt, és élesen átvágott a közelfő autók előtt, lassítva aztán a Győzelem úton, a Muzica üzlet felől érkezve.

A fekete gumirádlis kerekek sercegnek az aszfalton, miközben csillapodik a sebességük. A jobb oldali kettő belesúrol a szegélyköbe.

– Gyííí, hóhérszolga!...

– Öreganyám! – szűrődik ki egy férfihang a hintó sötétlő mélyéből.

– Én? – csodálkozik el a teltkarcsú nő, aki a kíváncsiskodók tömegéből a legközelebb találta a jármű ajtócskájához.

– Igen, te. Tedd magad közelebb... Akarsz bolondozni a testalkatommal?

– Tessék? – mosolyog továbbra is a nő, aki körülbelül harmincöt éves, igényesen sminkelt, és aránytalanul masszív a csípője a testéhez képest.

– Hát akkor menj dolgozni, madárijesztő! Miért állsz, s bámulsz engem, mint valami éhenkórász? Azt hiszed, megérdemelsz egy ilyen férfiak gyöngyét, mint én, hogy hancúrozhasz velem?

A lovak maguk mögött hagyják a nőket. A bábéskodók megjegyzései úgy ugrálják körül a menetet, mint a pattogatott kukorica.

– Na, nézd meg ezeket! Nézd csak meg! Mintha a Moszkvai Nagycirkusz lennének.

– Hogyhogy kik ezek?! Ahogy kinéznek, valami akrobaták lehetnek.

– Eh, akrobaták... Maga is beszél, hogy el ne aludjon.

– Kettőt közülük, azokat, akik ott fent vannak, már láttam valahol.

– Figyeld csak, egyem a szájad, hogy morog és dülöngél, mint egy ember!

– Lambriu úr, Lambriu úr, fogja vissza rendesen Bogdänelt! Ha nem akarja, hogy egyszer csak eltűnjön a fenevad állkapcsai között.

– Az a ronda cigányzenész Octavian Tändäläu; láthattuk a tévében is. A Hora vendéglő alkalmazottja. Egyszer elvittem oda a feleségemet, hogy állapítsa meg, ehhez a fickóhoz képest én mennyire vagyok jóképű.

– Fáj a mikrobáim, amikor meghallak téged, Mişu bá.

– Hagyd csak, ne búsuld őket. A hűtőjük biztosan jobban tele van, mint a tied.

– Lehet, valamilyen felvonulás a Milícia napjára. Másképp nem engednék, hogy így kóboroljanak... Mikorra esik idén A Milícia napja?

A jobb oldali járda fémkorlátja úgy csorog el a kocsiajtó leengedett ablakának magasságában, mint fák a fékező vonat mellett.

A hintó megáll.

– Csak ezt a feneket találtad, hogy megsétáltasd a városban?

– Jó napot kívánok. Hozzám beszél?... – áll meg egy fiatal nő, vékony, mint egy keksz, matematikatanár-kinézetű, pontosan abban a pillanatban, amikor a hintó ablakán kinyújtott, hosszú, fa mutatópálca megböki

a combját, próbálva ezzel rávenni, hogy félfordulatot tegyen, és így lehessen megvizsgálni alaposabban a hátsóját.

– Nem. Van egy doktornő itt, az ülés alatt bujkál. Doktornő kedves – mondja gúnyosan a férfihang, eljátszva, hogy valaki olyanhoz szól, aki ott van vele a hintó félhomályában –, maga írta elő, hogy itt lófráljon a szemem előtt ilyen lapos fenékkal?

– De hát vétettem én valamit önnek?... Hogyan engedheti meg magának, hogy így viselkedjen velem?

– Úgy, hogy megengedhetem. Mert ha a nagyanyáinknak mind ilyen lapos fenekük lett volna, hogyan születhettünk volna meg mi, hogy építsük most a szocializmusot?!

– Gyíúú, rohadékok! Hogy ennének meg a nyüvek mustárral!

Három irányból a gazdik által sétáltatott kutyák ugranának neki a karavánnak, porázuk megfeszül, mint valami gitárhúr. Néhány konyhaablakból a pártot és a hazát dicsőítő könnyűzene vagy agrárriportok hangja szűrődik ki. Más ablakokból nem.

Egy beszögellésben két tömbház között, amelyek egyikének földszintjén a Scânteia* apróhirdetési irodája van, háttal az úttestnek, a járda korlátjának támaszkodva, kék köpenyt viselő férfi rak át az aprozári** zöld szekéréből egy sétatatot szorongató, barna kalapkás anyóka szatyrába öt kiló krumplit; aprók, mint az egylejes érme.

A férfi a kiüresített, öblös mérlegtányért a derekához szorítja, jobb kézzel elveszi a pénzt, és beleönti, mint valami fémes érmevizet, a bevétel számára előkészített különleges fiókba, annak részén át.

Az anyóka visszagyömöszöli pénztárcáját viharkabátja zsebébe, fűgén lehajol egészséges lábára támaszkodva, húsz centit oldalra húzza a szatyrát, felszabadítva az eladó előtti helyet a beesett arcú, orra tövében szemölcsös férfi számára, aki a háta mögül határozottan lép előre. Aztán nem mond semmit.

* Jelentése: 'szikra'. Korabeli országos pártlap. (Itt és a további lábjegyzetekenél is: a fordító megjegyzése.)

** Aprozar: román betűszóból alakult elnevezés, a korabeli állami zöldségbolthálózat üzletét jelöli.

– Mivel szolgálhatunk? – reccsen rá a zöldséges, mert a férfi miatt értékes másodperceket veszít, mielőtt belemerítené bádogkupáját természetesen szintén a szekérében lévő krumplihalomba.

– Mondjad, hé. Lefagytál ott, mint valami hígagyú? – hangzik fel a biztatás valahonnan a sor végéről.

– Öt kilót? – noszogatja a kék köpenyes.

Mindenki öt kilót vásárol. Ez a maximálisan megengedett mennyiség, ami adható egy-egy vásárlónak. Ritkábbak azok, akiket érdekel a paradicsom vagy a szilva is a szekérke hátsó kereke mellé felhalmozott ládácskákból.

– Gyerünk, ember. Még a végén megverődsz!

A négytucatnyi vásárló viszont, akik a sort alkotják, nemhogy erősebben morajlana, hanem, meglepő módon, ugyanúgy hallgat, mint a szemölcsös polgár.

Az elárúsító megrázza a fejét az érdeklődés miatt, amelyet minden ügyfele tanúsítani kezd nézésével az irányában, aztán megfordul, odanéző is a háta mögé, és egy hatalmas fejet fedez fel, rajta barna üstök és bajusz, amint egy méterre tőle, egy lovaskocsi ablakán át figyelmesen és lenézően vizslatja őt.

– S mondd csak, így, a Milícia torkában: nekifogtál paradicsomot árusítani?

– Igen. Ezt csinálja – szól hozzá egy másik fickó is, aki a furcsa kocsi bakján ücsörög. – Nem is érdekli, hogy mi erre járhatunk.

– Tegnap is árulta. Folyton árulja – pörög be az újonnan érkezettek hatására egy szürke svájcisapkás vásárló a sor első feléből.

A fej még fenyegetőbben közeledik az aprozári alkalmazott felé.

– Magyarázd meg nekem, te szörnyeteg! Hogyan visz rá az a sötét, szégyentelen lelked, hogy paradicsomot árusíts?

A kék köpenyes férfi szinte vigyázzállásba dermed.

– Az összes többivel végzett. Csak ez maradt még neki, hogy kipróbálja – teszi hozzá helytelenítően a bakra kapaszkodott fickó, aki, úgy tűnik, szennyes ruhákba öltözött.

A fej jobbra dől, így egy kissé engedékenyebbnek mutatkozik.

- Hogy hívnak, rondaság?
- Tănase Castan Vasile, uram.
- Miféle név az, hogy Castan*?
- Castan...
- És van most valaki a zöldség- és gyümölcselosztó központotoknál?
- Van a könyvelőnő, van Petruța is. Van a részlegvezető is, de őt külön találják meg.
- Hogyhogy külön?
- Az üzlettel szemben, a 15-ös szám alatt van az ő tömbháza, ahol lakik. Ott az alagsorban, a harmadik bokszban rendezte be az irodáját, mint részlegvezető... És papírokkal dolgozik.
- Biztosan ott találom ebben az órában?
- Igenis, ott. Reggel árut kaptunk. Ezért már nem megy el, ha kötéllel húznák is, sehová.
- Megyünk, megkérdezzük tőle: ő tanított-e arra, hogy paradicsomot árulj – mondja Bruță, a szokatlan öltözkében a bakon kuporgó két fickó egyike. (Térdén elfektetve kamerát tart.)
- Jól van, ember – mondja Chiose. – Rajtad tartjuk a szemünk.
- Csapj a lovak közé, hé! – rendeli el a kocsisnak a hintó ajtaján kidugott fej gazdája.
- Igenis! Szófogadó lettem – mondja Tănase Castan Vasile.
- Kis kaka – köszön el tőle a fej, mintha mély együttérzéssel. És mielőtt visszahúzódik ismét a félhomályba, tűpontosan beküld egy köpést a boltos eltátott szájába.
- Kiérnek a tömbházak közül az Adam üzlet előtti szabad térre.
- Odébb a Palotaterem áll.
- Jobbra a Kretzulescu-templom fűvel, cserjékkel és tűlevelűekkel benőtt dombocskája.
- Az aprozárhoz? – fordul hátra Chiose, a kocsis, a csapóajtó felé, amely felfedi a jármű belsejét.
- Nem az aprozárhoz. A 15-ös számhoz.

* Jelentése: 'gesztenyefa'.

– Élvezted, ahogy majdnem elájult a ducika, amikor ez megkérdezte tőle, hogy akar-e bolondozni a testalkatával? – kérdezi Chiosétól Bruță odafent a bakon.

– Hogy mi ájuljon el? – kiáltja Chiose, akit megsiketít a hét autó zaja, amelyek sorban elhaladnak az ellenkező sávon mellettük.

– Testileg nem volt rossz – töpreng Bruță fennhangon, inkább magának, figyelve a másikat, amint rángatja a gyeplőt, hogy rávegye a lovakat, térüljenek balra. – Csak ábrázatilag. Valami művésznőfotót kellett volna az arcára tenni, hogy ne ijessze meg a lovakat.

– A másiknak olyan lapos volt a feneke, hogy ha megtanítottuk volna, hogyan ne mozgassa, ostáblát játszhattunk volna rajta... – állapítja meg Chiose, aztán hirtelen egy arasznyira felemeli mállott nadrágja ülepét a padkáról, és odasercint az ostorral a lovak hasa alá, a hintó pedig széles balkanyart vesz.

A zenészek, akik a fogatot és az idomárt követik, unottan lépegetnek, mert folyton a medve seggébe kell nézniük, de elővigyázatosak is, ha a fenevad netán megfordulna, és rájuk vetné magát.

A néhány szóból, amit elcsípnék Bruță és Chiose beszélgetéséből, a muzsikások megértik: azt várják tőlük, hogy mossák ki a füleket, mégpedig egy pikáns nótával, mert azok még piszkosak a tömbházakból hallott, a Kommunista Pártról szóló daloktól.

– Hát, hé, erősen randa, az anyja mindenit. Miért nem lövik ki?

– *Oh! Devlá, Devlá!* Te kilőnél nyolcvanezer lejt?

– *Sos star*, Romi bá?

– Egyszer egy pásztornál zenéltünk. Volt száz juha. És még ha minden héten egyet meg is evett a medve belőlük, neki nem volt szabad, hogy kilője a medvét... Van egy törvény. Egy juh négyszáz lejbe kerül... Egy ember kétezer lejbe. És egy medve nyolcvanezerbe... Ha nem tudod bebizonyítani, hogy a medve egy nekifutásból nyolcvanezer lejnél nagyobb kárt okozott neked, nem szabad kilődd!

– Hogyhogy, ember, egy juh érhet négyszáz lejt?

Felülről nézve, ahogyan annak a tömbháznak a lakói is látják, amelyiknek a földszintjén van az Adam üzlet és a Palotaterem jegypénztára,

a konvoj már át is haladt közel felén a körívnek, amely elválasztja a teret a balra lévő utcácskától.

Az élen Bruță és Chiose, talpukat közszemlére téve a bak fémállványán, amelyet keménnyé száradt sárfigurák tarkítanak.

Két méterrel a hintó mögött halad Orlando medve, pattogó léptekkel, hátán és csípőjén hullámszik a haj. Fiatal, négyévesnél nem több. És ahányszor megrázza a fejét, vagy mert szabadulna a szájkosártól, vagy csak szórakozásból, próbálva ismét ráhozni a frászt a muzsikusokra, az idomára, a nagy Frolini előrerándítja a kötőféktől fogva, vagy finoman vállon veregeti a nyakörv szíjvégével.

Az Orlando és a nagy Frolini után következők félkört alkotva haladnak, középen a cimbalmos vállra-hátára erősített hangszerével, a széleken a hegedűs és a harmonikás. A muzsikusok ismét zümmöggetik zeneszerszámaikat. A minduntalan ismételt akkord nyugtalanságot kelt a hallgatóságban.

Aztán egyszer csak középről Tavi bá, kétségbeesetten hátraszegett fejjel, elkezdi megszórni a környéket részeg nőt utánzó, faggatóan panaszos hangjával:

– *A mentőket ki hívja ki? A mentőket ki hívja ki?*

Azon nyomban betársul jobbról Romi bá, kitarva és visszagyűrögetve a harmonikáját, olyan fájdalommal válaszolva az előbbi sorra, hogy szinte lepattannak az inggombjai:

– *Csak nagymami... csak nagymami...*

És akkor Tavi bá ismét titokzatosan kérdez:

– *S vajon miért? Vajon miért?*

Tupamarosnak pedig nincs más választása, mint a tévéből, George Enescutól tanult teátrális mozdulattal félretartani a hegedűt az állától, és beismerni:

– *Mert semmi egyébhez nem ért.*

És miközben Chiose eligazítja a lovakat, nem előre, Valter Mărăcineanu szobra és a Cișmigiu park felé, hanem még erősebben balra térítve őket, egy hosszú, gyufaszálhoz hasonló utcácskába, amely csupán három-négy épületből áll, a cigányzenészek újraveszik a teljes történetet:

– A mentőket ki hívja ki? A mentőket ki hívja ki?

Csak nagymami... csak nagymami...

S vajon miért? Vajon miért?

Mert semmi egyébhez nem ért.

... S hogy arra kérje a mentőket:

A lába között kezeljék meg...

A sor legvégén, a zenészek mögött, szintén az utca közepén, Rădulescu Nestor lépked. Ötven körüli, pocakos férfi, akinek semmi más érdeme nincs, mint hogy fölöttébb gondosan választja meg az öltözkését. Fehér ing, öltöny, találó nyakkendő, új aktatáska. Könyvelőszerű kinézet, hadd ijessze meg a népet, bármerre jár.

A konvoj újból jobbra térül.

Megáll a George Vraca utcán, a 15-ös számnál, a reneszánsz stílusú tömbház előtt, amely erkélyekkel és kőbe véssett, sudár oszlopokkal épült, és bejárati ajtaját fekete virágokkal díszített, kovácsolt vas rácsozat óvja.

– Kész, ember, elhoztalak! – mondja Chiose.

– Ha te mondd, hogy megérkeztünk, biztosan más helyen vagyunk – mozdul meg fürgén Genel, a másik lábával is az aszfaltra lépve, míg a hintó kis lépcsője, felszabadulva a súly alól, megremegve, fülsértőn nyikordul egyet.

– Taxisszív! – mondja Bruță, mintha csak maga elé, miután időnként eljátszotta korábban, hogy filmez, azt sugallva, hogy az állam rendelte el számukra egy játékfilm elkészítését, nem a maguk fejétől kódorognak ezzel a cirkuszi menettel, tehát egy szál ok sincs arra, hogy a Milícia begyűjtse őket. – Nézd csak meg, ki fog tömni mostan minket százasokkal.

– Hogy egyeztünk, hé? Nem azt beszéltük, hogy csak hónap végén, 29-én adom nektek a fizetést? – cáfolja meg a bajszos az elgondolást, miszerint bármilyen pénzügyi kötelezettsége volna jelenleg.

Ennek ellenére jobb kezével mélyen benyúl cobolyprémmel szegett zsebébe, vastag, kék hátú százasköteget húz elő, és nagyjából egynegyedét leválasztva, az új köteget belevágja Bruță elébe tartott tenyerébe.

– Adj a művészeknek is!

– Örök hálánk, naccsásúr! – használja ki az alkalmat Tavi bá.

– Nem nektek, hé. Annak a négy lábúnak. Nem éreztétek, hogy próbált lépésenként kijavítani titeket Orlando?

Ezzel Genel az épület felé fordul, és húz egyet a kabátján, hogy ki simítsa a ráncokat.

A sárga bojárkaftánt viseli, amit Nicolici asszonyságtól kapott.

Szertartások ruházata, tizenhetedik századi modell, aranyszállal kivarrt, cobolyprémmel szegett darab, olyan hosszú, hogy szinte söpri az aszfaltot. Genel lábujjhegyre áll többször egymás után, próbálja kilazítani zsibbadt lábait, amelyeket rénszarvasbőrből készült, másfajta prémmel díszített, hosszú szárú, barnás csizmába bújtatott. Lábbelije könnyű, mint a balettcipő. A kaftán alatt a taxisegyenruhából származó sötétkék nadrágot és inget viseli.

– Rădulescu úr! – szólal meg parancsoló hangon a hintóból kiszállt bajuszos férfi.

– Tessék – feleli a szólított, és sietség nélkül közeledik megrovónak tűnő arc kifejezéssel, bár bensőjét egyáltalán nem a szigor uralja. Vár egy darabig, aztán leesik a tantusz, keresgél majdnem üres táskájában, és előhúz onnan egy borítékot.

A levéllel a kezében Genel bemegy a tömbházba.

– Kezét csókolom – köszön egy nyugdíjas néninek, aki pongyolába burkolózva lesi a vasrácsra át a különös jelenéseket. – Hol találom Petre Ițipachét, a Zöltség- és Gyümölcsellátó felelősét?

– Jó napot. Ott van a helyén, az alagsorban... Erre menjen.

– Láttá maga, hogy ott van?

– Épp kifizettem neki a közös költséget. Mert szabadidejében a tömbház gondnoka is... Vigyázzon a fejére!

– Ez az a rabló, aki feltörte a pénztárukat a múlt héten! Most végezzük a rekonstrukciót... – tréfálgat Bruță, felmutatva a filmezőgépet a néninek, miután beosont a lépcsőházba a főnöke után, hogy ne kelljen elosztania a pénz zömét a többiekkel.

– Nem kellett neked sok idő... Megdöglöttél volna, ha odaadod a részüket azoknak is... – harsan fel a sötétségből a taxis hangja, mert azonnal felfogta, mi zajlik mögötte.

– Magamnak sokkal kevesebbet tartottam meg, mint amennyit kifizettem nekik... Ha nem rohansz így előre, be is bizonyítom.

– Nem. El ne moccanj innen! Senki sem jöhet le utánam, csak ha én kiáltok, hogy jöjjen.

– Akkor magát fogjuk rekonstruálni! – fordul Bruță mézesmázosan a nyugdíjas nénihez, akinek a közösköltség-nyugtáján a Victorița Mardale név szerepel. – Szép tömbház.

– Szép.

– Manapság már semmit nem tart szentnek senki.

– Semmit se, kedveske.

– Tudna adni nekem egy kis pénzt?... Hányas lakrészben lakik?

Az alagsori folyosón csupán egyetlen vékony, függőleges, ragyogó fénycsíkot lehet kivenni.

Genel tapogatózik, aztán kinyitja az ajtót.

– Áá!... Szóval ide hozza le Petrică bá Petruțat, hogy megtanítsa neki, hogyan kell görnyedni egy láda alatt. Bravó! – indít vidáman a taxis, és igyekszik hízelegni annak, akit egyelőre még nem sikerül látnia tisztán a fölöttébb erős benti fényben. – Az összes csípőjüket megropogtatod, vitéz, mintha keksz lenne mind.

– Miben segíthetünk?

– Petre Ițipache úr?

– Személyesen. Kihez van szerencsém?

– Țaca Genel... Genel Țaca.

– Örülök, hogy megismerhettem. Foglaljon helyet, Țaca úr.

– Igen. Olyan szűkös itt... Ha kerekei volnának, olyan lenne, mint az autómban.

A fülke jelentéktelen és zsúfolt.

Konyhaasztal-szerűség, két szék, stelázsi több rend polccal, amelyek nyögnek a rajtuk szorosan sorakozó dossziék és dobozok alatt, zöld fém iratszekrény, a felső felén fehér festékkel ráírt leltári számmal, egy másik fém irattartó, akkora, mint egy éjjeliszekrény, a részlegvezető lábainál rezsó, háromágú, álló ruhafogas, rücskös, vakolatlan betonfalak. Az ajtó melletti falon színes plakát, rajta keménykötésű férfi szobra,

jobb oldalán dőlt betűs felirat: „Herkulesfürdő balneoklimaterikus üdülőhely”.

A kamrácska hivatalos légkörét Nicolae Ceaușescu portréja biztosítja, amely két és fél tenyérnyivel a turisztikai plakát fölött lóg a falon.

Fakeretbe fogva és az ablak alá elhelyezve, a fotó a hivatalos jelképek legújabb sorába tartozik. A rezsim pocskondiázói szerint ezen a minde-nütt jelen lévő képen a Párt Főtitkára a szája sarkában néhány suszter-szeget tart, nyakkendője mintája pedig cipők orr- és sarokvasalataira emlékeztet; mindez az egyedüli normális mesterségre utal, amelyet kitanult, mielőtt Kondukátor lett belőle.

Petre Țipache az asztal túloldalán áll.

Középkorú, keménykötésű férfi, szögletes, álmatag arcú, bőre úgy feszül arccsontjaira, mint valami durva vitorlavászon. Szemhéjai duz-zadtak. Szemöldöke hófehér, ellentétben viszonylag rövidre nyírt tüs-kehájával, amely barna maradt, kivéve a halánték fölötti részeket.

Kék aprozári köpeny van rajta, alatta fehér inget visel, szintén kék nyakkendővel.

- Mivel szolgálhatunk?
- Bármivel?
- Nem. Csak udvariassági formula... Nem szolgáljuk ki bármivel.
- Țipache úr, megengedheti magának, hogy nyíltan beszéljünk?
- Lássuk, próbáljuk meg.
- Munkahelyet szeretnék találni magamnak.
- Európai szinten Romániában van a legtöbb szabad állás.
- Értem, de én magánál, az aprozáriban akarom. És miután megkapom, ne kelljen soha bemennem dolgozni.
- Hogyhogy?
- Țipache úr, én nem szeretem a munka. Vagyis, még egyenesebben mondva, a kukacom se kívánja.
- Ez nagyon ronda dolog.
- Az. De igaz. Amíg nem volt pénzem, tizenöt évig kénytelen voltam hordozni a taximban az összes koszfészkét. Most viszont, hogy megkap-tam az örökségem, és több pénzem van, mint ahány szőrszál a lábamon,

nem akarok többé elvégezni saját kezemmel semmilyen munkát. Még a fenekemet kitörölni sem.

– S akkor?

– De a 153-as törvény szerint a társadalmi parazitaság bűncselekmény, és egytől hat hónapig terjedő börtönbüntetéssel sújtják.

– Ez igaz.

– A 25-ös törvény pedig kimondja, hogy a Román Szocialista Köztársaságban a munka nemcsak becsületbeli teendő, hanem kötelesség is. Aki pedig nem teljesíti a kötelesség, egy év kényszermunkával fizet ezért az építőtelepeinken.

– Ez is igaz.

– Úgyhogy én arra gondoltam, pro forma megvásárolok egy állást maguknál az aprozárban, hogy ne gyűljön meg a bajom a Milíciával... Mennyit keres a legnyomorultabb munkásuk?

– 1630 lejt. Zöldséget, gyümölcsöt rakodik fel és le.

– Én erre az állásra kérem engem felvenni. Odaajándékozom magának azt az 1630 lejt. És még havonta 20 000 lejt, hogy ne kelljen soha bemennem dolgozni... Tessék, itt van ebben a csomagban – és Țaca letesz Itipache asztalára egy kék bankjegyekből álló kockát, kávébarna papírba burkoltan – ennek az állásnak a ára első évre... Na, mit szól? Áll az alku?

– Rakodott le már ládákat?

– Hagyjuk, ez a 240 ezer lej lerakodja helyettem az összest.

– Nem. Mert túl rövid a keze. És mert nincs üres rakodómunkási állás az egységünkben.

– Milyen más üres állás van?

– Semmilyen.

– Naaa, Petrică bá, ne légy mohó, hiszen ennyi pénzből három 1310-es Daciát veszel magadnak, s még marad is annyi, hogy meghívd Petruțát fagyizni.

– Menjen fel innen, és vegyen magának egy fagylaltot ön, hátha valamennyire lecsillapítja.

– Tehát eladja nekem az állást?

– Tehát nem.

– Nos, ez esetben kénytelen vagyok a fehér fegyveremhez folyamodni – jelenti ki Ţaca Genel, és elkezdi kutakodni, mintha vakarózna, a káftán egyik zsebe táján.

Petre Iţipache teljes nyugalommal és érdeklődően követi a mozdulatait.

A jobb külső zsebéből Genel előhúz egy fehér borítékot, és átnyújtja az aprozár felelősenek.

– Levél egy közös barátunktól, Mugur Ho Florescu mérnöktől... Ő előre látta, hogy maga fittyet hány majd a pénzemre. És hogy csak az ő közbelépése tud nekem állást szerezni ebben a központi aprozában.

Petre Iţipache figyelmesen elolvassa az irományt, aztán visszateszi a szemüvegét kék köpenye mellényzsebébe, és feláll az asztal mellől.

– Ţaca úr, fel- és lerakodói állásom továbbra sincs... Viszont akarna-e esetleg kultúrminiszter lenni?

– Hé, Petrică bá, ne próbálj bosszút állni... Hogyan tudnál te bárkit is kultúrminiszterré tenni?

– Miniszterelnöki minőségemben... A dolgok nem mindig azok, amiknek tűnnek. Ön éppen Románia árnyékkormányának egyik helyiségébe csöppent be, és tudtommal igazándiból ez a testület irányítja az országot.

– ...

– Én vagyok a kormányfő. Van egy üres állásom. Ho azt írja nekem, hogy segítsék. Úgyhogy én felajánlom önnek a kultúrminiszteri állást. Elfogadja?

– Nem szívátás?

– Húsz perc múlva kormányülésünk van. Ott eldöntheti, hogy az-e, vagy sem.

– És mit kell tennem?

– Jelentse ki, hogy elfogadja.

– Hol?

– Itt.

– Elfogadom.

– Tökéletes. S most az esküt.

– Milyen esküt?

- Tegye a kezét a Bibliára, és mondja utánam.
- ...
- „Én, Țaca...” S még hogyan?
- T. Genel.
- „Én, Țaca T. Genel...”
- Én, Țaca T. Genel.
- „Esküszöm Isten előtt és az életemre...”
- Esküszöm Isten előtt és az életemre.
- „Hogy maradéktalanul végrehajtom az összes utasítást, amely Nicolae Ceaușescutól és Petre Țipachétól, Románia árnyékkormányának vezetőjétől érkezik...”
- Hogy maradéktalanul végrehajtom az összes utasítást, amely Nicolae Ceaușescutól és Petre Țipachétól, Románia árnyékkormányának vezetőjétől érkezik.
- „Isten engem úgy segéljen.”
- Isten engem úgy segéljen.
- ...
- Kész?
- Nem. Adja ide a mutatóujját.
- Ááá!
- Mártsa meg a vércseppben a tollat, és írja alá. Itt. A nevét én majd az ülés alatt gyöngybetűkkel odaírom.
- Mehetünk, miniszterelnök úr?
- A havi fizetés. Felveszi most, vagy nálam hagyja megőrzésre?
- Nem. Felveszem, hogy szétozthassam a szegénysorban élő gyermekek között.
- Elsőként Țaca lép ki a sötétségbe.
- Az idősebb férfi leoltja a villanyt a bokszban, felkapcsol egy Tiger márkájú kínai elemlámpát, és bezárja az ajtót.
- Țaca úr, kérem, hogy egy hónapon belül jelöljön ki magának helyettest. Ma például olyan ülés van, amelyen a helyettesek is részt vesznek.
- Bruță!... Hé, Bruță!... – kiáltja el magát a bajuszos férfi a pince sötétjében. – Még ott vagy a lépcsőházban?

– Geneeel?!... Hát nem azt mondtad, hogy meg ne moccanjak innen?... Az történt, amire gondolk?

– Menj, és küldd ide futólépésben Rădulescu urat!... Jöjjön le az alagsorba, de be ne törje a fejét!

– Pár percet várjunk rá itt – takarja el a tenyerével a részlegvezető a lámpa lencséjét, ettől az ujjai ragyogó sárgászörössé válnak, a falak körvonala pedig nyomtalanul eltűnik. – Ha előremegyünk, eltéved, és örökre vigasztalanul hagyjuk Rădulescuné asszonyságot.

Három perc is eltelik, mire a behemót leérkezik a lépcsőkön, és tétován feléjük hömpölyög, mint valami sárlavina. Tapogatózik, káromkodástöredékek pattognak ki belőle, azzal a különleges visszhanggal, amelyet a szavak a föld alatt kapnak.

Melléjük érve, bár mindketten irányítják őt szavakkal, Ițipache pedig a zseblámpa fényében is megfürösztö, a böhom beléjük ütközik, elcsúszik, és miközben megpróbálja visszanyerni az egyensúlyát, gyomorszájon vágja Genel valami kemény tárggyal.

– Hát ne basszam seggbe az anyukat azoknak, akik nem figyelnek maguk elé, Rădulescu úr?!... Miért nem mereszted a szemed, hogy lásd, hová lépsz, Rădulescu úr?

– Mi van, hé? Mi van, hé? Mit akarsz, hogyan fogjam? – és mivel továbbra sem lát semmit a sötétben, a jelenés újabb ütést mér a taxis hastájékára ugyanazzal az ismeretlen tárggyal. – Ha szeretné a művészetet, vettél volna nekem egy olyan modern, kicsi, japán készüléket. Ezzel a drabális oroszral a rossz filmeket forgatják. A másikkal, a japánnal, a jó filmeket.

– Mit keresel itt, jóember? – dőbben meg Genel. – Nem azt mondtam, hogy Rădulescu urat küldd ide?

– Nézd csak, mit kaptam Victorița naccsás asszonytól. Elzsákmányoltam az e havi teljes olajadagját... Amikor szalmakrumplit csinált, nem volt szíve három cseppnél többet tölteni ebből az üvegből. És nekem ajándékba adta az egészet, mert elzsongítottam, hogy csak a mécseshez fogjuk használni, amikor az egészségéért imádkozunk.

– Felveszi őt helyettesnek? Vagy visszaküldi?